

Diákmegmozdulások országszerte

(Folytatás az 1. oldalról.)

torium maximumába bepré-selődött óriási diáktömeget abban, hogy meghallgassa a pártok képviselőinek álláspontját. Aki többé vagy kevésbé támogatta a diákság küzdelmét (SZDP, FKGP, Fidesz, SZDSZ, MSZP), az személyesen képviselte pártját, aki ellenzi az egyetemisták, főiskolások megmozdulását (MDF, KNDP) — írásban küldte el észrevételét.

Mindeközben a Kárász utcán aszfaltfírka névvel hirdetett rajzokat láthattak a járőkelők — amíg el nem mosta az eső. Csak egy jellemző a sok felirat közül:

„Andrásfalvy Berci, nem mondjuk, hogy merci”.

(balogh)

A jövő hét végéig tárgyalóasztalhoz ülnek a Művelődési és Köznevelési Minisztérium, valamint a diákönkormányzatok képviselői. Napirendre kerül a hallgatói juttatások kérdése, valamint a felsőoktatási intézmények szervezeti és működési szabályzatának ügye, s a diákönkormányzatok képviselői bekapcsolódhatnak a jövő évi költségvetés felsőoktatást érintő részeinek tárgyalásába is. Ezzel a miniszeri ígérettel ért véget szerdán az egyetemi és főiskolai hallgatók országos tiltakozó és figyelemfelkeltő demonstrációja. (MTI)

Válasz Koha Róbertnek

A Délmagyarország — szándéka szerint — objektív alapállásból teszi kötelességét: tájékoztatja előfizetőit és olvasóit a város és a környék eseményeiről. Ezért adott helyet az MDF helyi szervezete alelnökének aláírásával jegyzett véleménynek az egyetemi és főiskolai hallgatók szegedi megmozdulásával kapcsolatban. Az észrevétel párt- és egyéni szempontokkal egészíti ki a szegedi diákság mozgalmairól lapunk — a szerkesztőség vezetőinek és kollektívájának megítélése szerint korrekt — tudósításait. Elfogulatlanságunkból következően, változtatás nélkül adtuk közre a lapzártakor érkezett, elfogultságoktól sem mentes írást. Így azt a (igaz, zárójel) megjegyzést is olvashatták, mely egyik tudósítónk magatartására vonatkozik. Lapzártá levén, kollégánkat nem kérdezhettük meg az ügyben. Ezért ma visszatérünk erre.

Az újságíró tárgyilagosságának elengedhetetlen feltétele, hogy az adott témáról a lehető legtöbb információ legyen. Ezt a tudást csak úgy szerezheti meg, ha mindenütt jelen van, lehetőleg mindent lát és hall, ami az illető tárgykörrel kapcsolatos. Szakmailag kifogástalanul járt el a Délmagyarország munkatársa, amikor az egyetemisták szinte valamennyi gyűlésén-megmozdulásán-megbeszélésén jelen volt. Kijelentjük, Koha Róbert zárójelbe tett állítása nem felel meg a valóságnak. Munkatársunknak sok száz tanúja van arra, hogy nem szervezői, hanem tudósítói tevékenységet végzett.

Színházi regeszta

Ne tartanak begubózott filozofnak, ha azt állítom: bestiákkal vetekedő elményt jelentett a szegedi színészettel, illetve színházzal kapcsolatos levéltári anyag rendezett gyűjteményének — szakzsargonmal élve: regesztájának — olvasása. Ha végiglapozzuk a három kötetet, kétszáz év története bontakozik ki III. Károly 1719-es szabadságnyilatkozatától kezdve — miszerint „a városnak jogában áll a közjó tekintetéből győzszeretárokat állítani, a közönség részére orvost alkalmazni, továbbá nyilvános helyeket létesíteni, nevezetesen: színházat, céllövőházat és más látványos helyeket felállítani” — egészen az 1948-as államosításig, amikor a város törvényhatósági bizottsága „kijelentette, hogy a város tulajdonában levő épületet díjtalan használatra a Szegedi Állami Nemzeti Színház céljaira átengedi. A színház fenntartásáról az állam gondoskodik. A város a kiadásokhoz hozzájárul”.

De böngészhetünk is benne, mint valamiféle „egypercsekben”, eltűnődve például a cenzúra működésének, a pályázati rendszernek, a színház és a város kapcsolatának, a műsor-összeállításnak, a színi évadok mérlegének hivatalos lenyom-

matként fennmaradt „történetkín”.

Íme néhány mazsola: 1793-ban „a színházak igazgatóinak minden negyedében jelentenie kell a helytartótanácsnak az előadásra kerülő darabok címét. Csak olyan darabokat játszhatnak, amelyeket Bécsben és Budán is játszottak.” Szigorúbb leirat 1799-ből: „A helytartótanács... utasítja a társulatok igazgatóit, hogy háromhavonként repertoárjukat mutassák be a városi tanácsnak. A városba érkező társulatok tájékoztatása végett a rendőri biztosnak az utasítást adják ki.” Ezzel szemben 1920-ban a kormánybiztosi főispán hiába kérte a színházban előadott művek ellenőrzését, a városi tanácsnak — mint kinyilvánította — „nincs felhatalmazása a cenzúra gyakorlására”.

Mily sok vállalkozó akadt a színház-igazgatói posztján! 1930-ban a városi törvényhatósági bizottság jegyzőkönyve szerint „az összes színház gazdasági válsággal küzd”, ugyanakkor 26 igazgatói pályázat érkezett; köztük Bárdos Artúr, aki budapesti igazgató volt akkor, Németh Antalé, aki a szegedi színház rendezője volt, vagy Szabó Pálé, aki a temesvári színház vezetője.

Foghúzás helyett csoda

Bach-témák a dómban

Varnus Xaverről lehetetlen újdonságot írni, ugyanis augusztus óta tele van a nevével a magyar sajtó. Egy biztos: ahol eddig járt, mindenütt mély nyomokat hagyott.

A 26 éves magyar származású, Kanadában élő orgonaművész leginkább Bach-improvizációiról ismert. „No, te jó öreg Bach papa, köszönöm, hogy megirtad a művedet, de mostantól én rendelkezem felette” — nyilatkozza. A zeneművet úrlapnak tekint, melyet a mai ember számára a mai művészeknek kell kitölteniük — „különbözik a koncert olyan lesz, mint egy foghúzás” — mondja, és ezt tekinti ars poeticájának.

Évente kb. 150 koncertet ad 1500–3500 dollárért. Mivel ennyit Magyarországon nemigen tudnának neki fizetni, koncertjei jótékony célúak; a szegedi hangverseny bevételeit az újkígyósi öregek otthonának ajánlotta fel. A művész egyébként Paskai László esztergomi érsek meghívására érkezett Magyarországra.

Életútja ez idáig személyiségének megfelelően alakult. Kőbányán született, Kárpáti Józsefnél, Baróti Istvánnál és Kistétényi Melindánál tanult, majd — elégedetlen lévén a hazai képzéssel Franciaországba, onnan Kanadába költözött. 1986-ban San Franciscóban megnyerte a nemzetközi improvizációs versenyt, jelenleg a Királyi Konzervatórium professzora. Kedvenc időtöltése a temetők, kripták látogatása és a násülés, nemrég vált el harmadik feleségétől.

Budapesti, Mátyás-templomi hangversenyéről írja az Esti Hírlap: „Ez nem egy orgonakoncert volt a sok közül. Ez csoda volt, melyet oly ritkán élhetünk meg. Rézszei lehetünk egy hatalmas, csodálatos erő működésének, mely erő csak bámulni tudunk, és hatalmába kerülni, birtokolni nem.”

Az „erő” nemsokára Szegeden is működni fog. Ma, csütörtökön este 8 órakor a szegedi dómban: Varnus Xaver!

K. G.

Belgiumba készül a Szeged Táncegyüttes

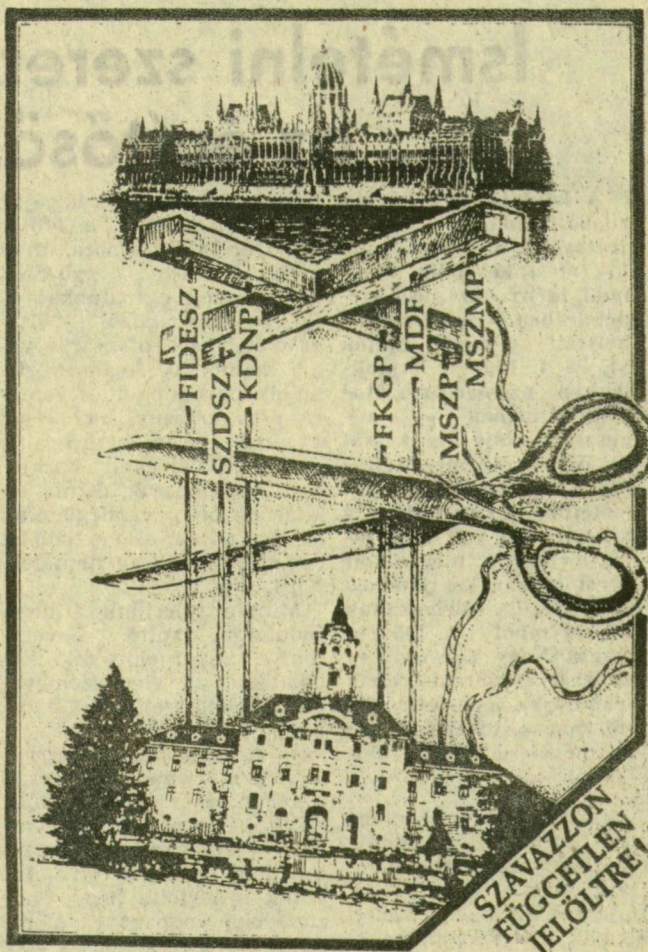
Vasárnap már Belgiumban, Dournai városban lép fel a Szeged Táncegyüttes egyik csoportja, melynek vezetője Nyisztor György. A nemzetközi folklór fesztivál, melyre a táncosok meghívást kaptak, szeptember 30-ától október 8-áig tart. Részt vesznek rajta többek között svéd, lengyel, török, szenegáliak stb. Az esti, nagyközönségnek szánt előadásokon kívül délelőtti és délutáni programot is vácnak a táncosoktól, öregek otthonába és iskolákba viszik a csoportokat, hogy ott bemutassák nemzeti táncikat.

A Szeged Táncegyüttes csoportja dél-alföldi, szatmári, mezősegi, széki, dunántúli és méhkeréki táncokkal készült a szereplésekre. Népművészeti tárgyakat is visznek magukkal, melyeket szintén bemutatnak. Az együttes egy másik csoportja két évvel ezelőtt már járt ezen a fesztiválon, kiváló vendégfogadásban volt részük Dournai-ban, igaz a belga táncgyűjtés is jól érezte magát tavaly Szegeden, a nemzetközi néptáncfesztiválon.

tárat és a műsort; a színügyi bizottság pedig hol a tanácsot ösztökéli újabb és újabb színházi segélyekre, hol az igazgatót szidja az alantas darabok és a gyenge színársulat miatt. A bizottság vitája olykor személyeskedéssé fajul — árulkozik egy jegyzőkönyv 1913-ból —: „Egyes bizottsági tagok a színésznőkkel baráti viszonyban vannak. Határozat: A bizottság tagjainak többsége lemond megbízatásáról.”

Hosszan csemegezhethetnénk még a múlt dokumentumainból, de méltatlanság lenne ezt a páratlanul értékes és pontos forrásgyűjteményt csupán így megítélni. A Magyar Színházi Intézet színház történeti sorozatában megjelent kötetek az ún. közigazgatási iratok több-kevesebb dokumentumanyagát tárták föl — Dunainé Bogárné Júlia és Blazovич László levéltárosok búvárkodásának eredményeként — részletes és korrekt módon, ami nélkülözhetetlen a szegedi színház történet megírásához.

Novák Mária

A lapunkban szerdán megjelent „Függetlenségi nyilatkozat”-ot aláíró független önkormányzati képviselőjelöltek plakátja.

(x)

Szegény jó Guldenburgok!

Bevallom, a sárga irigység öntött el, mikor először láttam ezeket a Guldenburgokat! Kész mazochizmus lesz — gondoltam — végignézni a sokrészes NSZK filmsorozatot. Szuper klinikájukkal, már Brinkmannék se nagyon illettek bele a magyar közállapotokba, na de ezek a csodák szélén álló grófok! Ahogy ezek tönkre tudnak menni! Mert a vak is látja, hogy az lesz a vége. De addig! Ámulhatunk azon, hogyan és mit reggeliznek, milyen vendéglőben ebédelnek, milyen lovon ügetnek ki a birtokaikra, milyen kocsin hajtanak a városba, milyen csillár lóg a fejük fölött, milyen pongyolában lejtnek, s milyen pávák sétálnak a kertjükben, mely a fantasztikus kastélyukat övezi. A városban lakó fantomas-fejű vő, s a gyönyörű mellékel-dalborda újságíró szuper bútorokkal berendezett háza se kutya. Telefon még a budiban is. Két kagyló.

Kedd esténként a film után, ha végigpásztázok szemmemmel házgyári lakásunkban, mindig sokkal szörnyűbbnek találom, mint más nyűgöket. Úgy péntek táján kezdek belenyugodni újra, hogy az ajtóink elvetemedtek, hogy az ablakaink színtelenné váltak, hogy az előszoba tapétája megbuggyant. Szombatra már a konyha csempéjének pisérsárgája se izgat annyira, s a linoleumpadló — isten tudja mitől — szaporodó foltjai sem. De kedden este mindig nagyon utálom a mackóbarna padlószőnyegünket, mert ha látom Carina di Angeli orgonalila és sajtfehér szőnyeget, éjjel álmodom ilyen színű még az a rét is, amin a balástyai tehének legelnek. A nagyasszony éjféket kalapjáért pedig né-

hány, még azoknál mélyebb ráncot is vállalnék a homlokomra, amiket már évek óta a frufrummal próbálok eltakarni. No, persze Nane tizenhét éves hamvassága is megérne néhány dajcsemárkát! Igaz, szőke haja és duzzadt ajka mifelénk is lehet bármelyik Etel-közből származó, s manapság a rojtök-muzsaji önkormányzat jövőkéjét építő leánykának. S ha meggondolom, őt nem beszélgettem le a finnyás szülők egy sófor, esetleg egy magántaxis fiáról. S mennyivel könnyebb nálunk egy emancipált, ötven körüli nőnek is, aki minden kertelés nélkül, szemtől szembe utálhatja anyósát, hiszen nem függ tőle, meg a nyamvadt vagyónától. S hogy ezek a Balbekék is mit görcsölnek azzal a sörreklámmal? Nálunk a boltban úgy fogy a kőbányai, mint a cukor, pedig a fene se reklámozza!

Ha jól meggondolom, nem is irigylem én ezeket a Guldenburgokat. Sőt, arra a következtetésre jutottam, hogy nem tudnak ezek élni! Csak szenvednek ott, azon a nagy hülye birtokon, a saját piszlicsáré ügyeikkel elfoglalva. Ahelyett, hogy valahova integrálódnának, pártokat szerveznének, kormányt alátámasztanának, vagy helyhatósági választásokat rendeznének. Tudniillik, hogy a szebb jövőjüket biztosítsák! Meg kéne nekik valahogy mondani: nem jól csinálják. „Tiszta tudja mitől — szaporodó foltjai sem. De kedden este mindig nagyon utálom a mackóbarna padlószőnyegünket, mert ha látom Carina di Angeli orgonalila és sajtfehér szőnyeget, éjjel álmodom ilyen színű még az a rét is, amin a balástyai tehének legelnek. A nagyasszony éjféket kalapjáért pedig né-

Persze, nekünk könnyű, a mi örökségünk sokkal nagyobb, mint a Guldenburgoké. Csak győzzünk utánaszámolni!

Pacsika Emilia

A MUNKÁSPÁRT (MSZMP) önkormányzati programjából:
Emberhez méltó gondoskodást
a nyugdíjasokról!

Szavazzon egyéni jelöltjeinkre, és a

12

-es listára!